

1 Our shiur began with the final Halocho of the Mishnah at the beginning of the perek. אפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק - Even if a snake is wrapped around his heel, he should not interrupt his davening.
The gemorah differentiates between various animals. In the case of the Mishnah, since a snake will attack only when provoked, he must not interrupt his davening. However, a scorpion will always sting a person. Therefore, one may interrupt his davening. A black ox is considered dangerous during the spring season, and one may also interrupt his davening.

1 Our shiur began...

אפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק

Snake	Scorpion	Black Ox
ATTACKS when provoked	STINGS a person	DANGEROUS during spring
Interrupt	Interrupt	Interrupt

2 Since dangerous animals were mentioned, the gemorah relates a well-known story. There was an aroid which was harming people. After being told about it, R' Chanina ben Dosah placed his heel on the opening of its hole in the ground. The aroid bit him, and the aroid died. R' Chanina ben Dosah then brought it to the Bais Hamidrash and said: ראו בני אין ערוד ממיית אלא החטא ממיית - See my children, it is not the aroid that kills, but rather the sin that kills. Which means; the aroid is only a messenger of Hashem to punish those that are deserving of punishment.

2 A well-known story...

An **ערוד** was harming people

ר' חנינא בן דוסא placed his heel on the opening of its hole

The **ערוד** BIT him and the **ערוד** DIED

ר' חנינא בן דוסא brought it to the **בית המדרש**

ראו בני אין ערוד ממיית אלא החטא ממיית

The SIN kills	Not the ערוד that kills

The ערוד is only a messenger of Hashem

3 We then continue with the next Mishnah, which teaches us where to insert certain tfillos. Zugt de Mishnah; משיב הרוח ומוריד הגשם - מזכירין גבורות גשמים בתחיית המתים in the second brocho of Shmoneh Esrei, which ends with מחיה המתים.
Rav Yosef, in the gemorah, explains, מתוך ששקולה, because rain is similar to T'chias ha'meisim in that it sustains life by causing produce to grow, it was inserted in the brocho of T'chias Ha'meisim.

3 The next משנה...

מזכירין גבורות גשמים בתחיית המתים

משיב הרוח ומוריד הגשם ← **מחיה המתים**

רב יוסף

מתוך ששקולה כתחיית המתים לפיכך קבעוה בתחיית המתים

תחיית המתים = **Rain**

SUSTAINS LIFE by causing produce to grow

4 The Mishnah continues;
 מברך ותן טל ומטר in the brocho of מברך השנים - ושאלה בברכת השנים השנים.
 Rav Yosef explains, מתוך שהוא פרנסה לפיכך קבעוה בברכת פרנסה - because rain helps produce food; therefore we mention it in the Brocha of Parnassa.

4 The Mishnah continues...
 ושאלה בברכת השנים

ותן טל ומטר ← מברך השנים

רב יוסף

מתוך שהוא פרנסה לפיכך קבעוה בברכת פרנסה
 Rain helps PRODUCE FOOD

5 The Mishnah continues;
 וחונן בחונן הדעת - והבדלה בחונן הדעת.
 Rav Yosef explains, מתוך שהיא חכמה קבעוה בברכת חכמה - since it takes wisdom to differentiate between things such as kodesh and chol, we say חונן אתה חוננתנו in the brocho of chochmah - which is הדעת חונן.
 Here the Rabonon give another reason. מתוך שהוא חול לפיכך - Since Havdalah marks the end of Shabbos and the beginning of the week, we mention it in the first brocho of the weekdays.
 Rav Ami adds; We see the importance of Daas - understanding - from the fact that it is the first of the weekday brochos.

5 The Mishnah continues...
 והבדלה בחונן הדעת

הבדלה ← חונן הדעת

רב יוסף רבנן

מתוך שהיא חכמה קבעוה בברכת חכמה מתוך שהוא חול קבעוה בברכת חול

It takes WISDOM to differentiate between קודש & חול

The first of the WEEKDAYS

רב אמי
 We see the IMPORTANCE of דעת → It's the FIRST of the ברכות

6 Actually, regarding Havdalah, the Mishnah cites a three way Machlokes. The Tanna Kamah, as mentioned, holds that we say הבדלה בחונן הדעת.
 R' Akiva says Havdala is recited separately as a fourth Brocha.
 R' Eliezer says that Havdalah should be recited in the Brocha of Modim.
 The Gemora asks. How can there be a machlokes in such a matter? Since the הגדולה כנסת מתקן all tfilos and brochos, let's see where they placed this brochoh.

6 הבדלה - מחלוקת

ר' אליעזר מודים	ר' עקיבא ברכה רביעית בפני עצמה	רבנן חונן הדעת

?

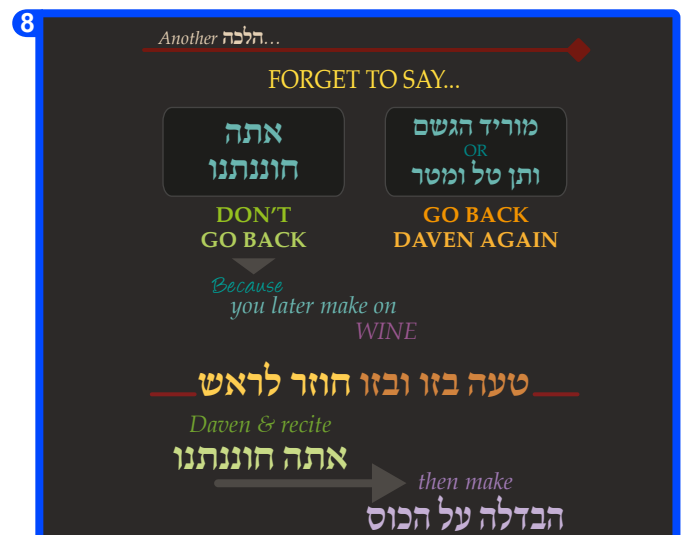
אנשי כנסת הגדולה תפילות all מתקן were
 Let's see where they placed this ברכה?

7 The gemora answers as follows;
 בתחלה קבעוה בתפלה - Originally, they instituted that havdalah be said in davening. At the time the people were poor, and couldn't afford wine.
 העשירו קבעוה על הכוס - Sometime later, the people became more affluent. So they instituted that havdalah be recited over a cup of wine, and removed it from davening. During this period, that havdalah was not mentioned in davening, the people forgot its place.
 הענו חזרו וקבעוה בתפלה - Sometime later, the people became poor again. So they put havdalah back into davening. Now, they did not remember where in davening to recite Havdalah. However, in order that the minhag should not vary every time there is a change in the economic situation, they said; המבדיל בתפלה צריך שיבדיל על הכוס; - Havdalah must always be recited during davening, and when affordable, again over a cup of wine.

8 This results in another halacha;
 If you forget to say מוריד הגשם or משיב הרוח ומוריד הגשם you must go back or daven again. But, if you omit אתה חוננתנו you don't go back because you will later make havdalah on wine.
 However, the Gemara later adds חוזר לראש טעה בזו ובזו - if one forgot Havdala both times, and ate or did a Melachah, he must go back and do both - daven again and recite אתה חוננתנו - and then make הבדלה על הכוס.

9 The Gemora adds; If one made הבדלה על הכוס first, and then davens, of course he must be מבדיל בתפלה, because, the havdalah in davening was the original Takonoh.

10 The Gemora cites several Amoraim who all agree that havdalah should be recited twice. However, the gemora also brings a Braiso which disagrees and says; המבדיל בתפלה משובח יותר ממי שיבדיל על הכוס - One who recites Havdala in davening is more praiseworthy than one who makes Havdala over a cup of wine. And if indeed he made Havdala only once, let blessings rest on his head, because, if he would repeat על הכוס, it would be a ברכה שאינה צריכה - an unnecessary Brocha, which is forbidden, from the posuk לא תשא את שם אלקיך לשווא.

10 Several אמוראים should be recited **הבדלה TWICE**

בריייתא המבדיל בתפלה משובח יותר ממי שיבדיל על הכוס **MORE praiseworthy**

ואם הבדיל בזו ולא הבדיל בזו ינוחו לו ברכות על ראשו

ברכה שאינה צריכה לא תשא את שם אלקיך לשווא

11 The Gemara concludes; אמר ליה רבינא לרבא הילכתא מאי - What is the Halacha in this matter? אמר ליה כי קידוש מוה קידוש אע"ג דמקדש בצלותא מקדש אכסא אף הבדלה נמי אע"ג דמבדיל בצלותא מבדיל אכסא - Just as Kiddush, although we recite it during davening we repeat it over a cup of wine, so too Havdala, although we said it in davening we repeat it again over a cup of wine.

11 אמר ליה רבינא לרבא הילכתא מאי? אמר ליה כי קידוש מה קידוש

מה קידוש אע"ג דמקדש בצלותא מקדש אכסא

מה קידוש אע"ג דמבדיל בצלותא מבדיל אכסא

12 The Gemara next has a discussion ביו"ט שחל להיות אחר השבת - when Yom Tov follows Shabbos. Since on Yom Tov we don't say the Brocha of חונן הדעת, where do we recite Havdala? R' Yochanan says, that in this case we follow the opinion of R' Eliezer to recite Havdala in the Brocha of Moidim. However, R' Yosef paskens/rules that we follow Rav and Shmuel, who composed ותודיענו, which is what we do to this very day.

12 ביו"ט שחל להיות אחר השבת

Saturday **שבת** Sunday **יום טוב**

We DON'T say חונן הדעת

Where do we recite **הבדלה?**

ר' יוסף רב ושמואל **ותודיענו**

ר' יוחנן ר' אליעזר **מודים**

We do to this very day

13 The next Mishnah teaches us that we silence one who says one of the following three phrases during Shemoneh Esrei:

- האומר על קן צפור יגיעו רחמיך - One who says, Your mercy extends to the bird's nest.

The Gemara brings a Machlokes as to the reason for this Halacha.

One opinion is, מפני שמטיל קנאה במעשה בראשית, - because he makes it seem that Hashem only has rachmanus on the birds and not on His other creatures.

The other opinion is, מפני שעושה מדותיו של הקב"ה רחמים ואינו, - he implies that this Mitzvah is because of Hashem's rachmanus. Actually, all Mitzvos are decrees from Hashem.

13 The next משנה...

We **SILENCE** one who says during שמונה עשרה

האומר על קן צפור יגיעו רחמיך
Your mercy extends to the bird's nest

מחלוקת

מפני שעושה מדותיו של הקב"ה רחמים ואינו אלא גזירות	מפני שמטיל קנאה במעשה בראשית
He implies it's because of Hashem's mercy	Makes it seem he ONLY has mercy on BIRDS

14 ועל טוב יזכר שמך - One who says, for Your goodness Your name is remembered.

The Gemorah explains, because he implies that we thank Hashem for good things only. And we have a Mishnah later in our Masechta, - חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה - You must bless Hashem for the bad, just as you bless Hashem for the good.

- מודים מודים - he says the word Moidim twice.

The Gemorah explains, - משום דמחזי כשתי רשויות - because it appears as if he is thanking two Reshuyos/powers. Therefore, if he says any one of the above-mentioned phrases, we silence him.

14 ועל טוב יזכר שמך

For Your goodness Your name is remembered

He implies we thank Hashem FOR GOOD ONLY

חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה

מודים מודים

The word מודים twice

משום דמחזי כשתי רשויות

It appears as if he is THANKING TWO POWERS

15 The Gemorah relates a similar incident, where the Chazzan added other praises of Hashem which were found objectionable.

After saying הקל הגדול הגבור והנורא he added another seven attributes of Hashem. After he finished, Rav Chaninah said to him, סיימתינהו לכולהו שבחיה דמריך - have you completed all the praises of your Master? Of course not.

15 A similar incident...

The **CHAZZAN** after saying **הקל הגדול הגבור והנורא** he added **7 ATTRIBUTES of Hashem**

סיימתינהו לכולהו שבחיה דמריך

Have you completed all the praises?

Of course Not!

16 Even the three terms - הגדול הגבור והנורא - we can only say because we find in the Torah that Moshe Rabbeinu said them, and the אנשי כנסת הגדולה placed them into the text of the Tfillah.
 Otherwise, all our praises fall far short of Hashem's greatness, and are inadequate due to our limited understanding.
 Therefore, it is inappropriate to mention additional praises that are not part of the Nusach Ha'tfillah.

16

הגדול · הגבור · והנורא
We say because...

משה רבינו <i>said them</i>	אנשי כנסת הגדולה <i>Placed them into תפילה</i>

Otherwise
 All our praises fall far short of Hashem's greatness due to our **limited understanding**

17 The next and last Halocho of this daf is; כל האומר שמע שמע דמי כאומר מודים מודים דמי .
 One who repeats the word Shma twice is like one who repeats Modim twice. Because this also seems like he's accepting two Reshuyos, and therefore he should be silenced.

17

כל האומר שמע שמע כאומר מודים מודים דמי

One who repeats שמע twice
 ↓
One who repeats מודים twice } *It seems like 2 רשויות*

...therefore he should be SILENCED